

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 11 » 09 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОДФП.04 ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ТА РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації Початкова освіта; іноземна мова
(назва спеціалізації)

Київ-2019

Розробник:

Товкач І. Є., кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладач:

Товкач І. Є., кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 05.09.2019 р. № 2

Завідувач кафедри Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/ наукової) програми (керівником проектної групи) _____

(назва освітньої програми)

05.09.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівник проектної групи) (О.А. Половіна)

Робочу програму перевірено

06.09.2019 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/ годин	6 / 180			
Курс	2		2	
Семестр	3	4	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3	3	3
Обсяг кредитів	3	3	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	90	90
Аудиторні	42	42	12	12
Модульний контроль	6	6	-	-
Семестровий контроль	-		-	
Самостійна робота	42	42	78	78
Форма семестрового контролю	залік		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ мовленнєвої, художньо-мовленнєвої діяльності, методики розвитку мовлення дітей раннього і дошкільного віку в умовах дошкільної освіти та сім'ї.

Основними завданнями курсу «Дитяча література та розвиток мовлення дітей дошкільного віку» є:

- формування у студентів умінь щодо розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості в художньо-мовленнєвій, мовленнєво-ігровій діяльності;

- здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими;

- формування умінь здійснювати педагогічний супровід мовленнєвої, художньо-мовленнєвої, мовленнєво-ігрової діяльності дітей дошкільного віку, доцільно використовуючи педагогічні методи і прийоми;

- стимулювання здатності до саморозвитку, прояву індивідуальності та постійного фахового зростання.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти.

ЗК-1. Здатність до професійного спілкування і (абстрактного, образного креативного) мислення.

ФК-3 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з дорослими та однолітками.

ФК-4. Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

ФК-5. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН – 8. Вживати заходів щодо збереження фізичного і психічного здоров'я дітей та власного.

ПРН -16. Дотримуватись етики професійного спілкування у взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Планувати і здійснювати освітню роботу відповідно до чинної програми дошкільної освіти в тісному контакті з іншими вихователями та спеціальними установами, вести документацію.

Проводити корекційно-розвивальну роботу з мовленнєвого розвитку та художньо-мовленнєвої діяльності з дітьми раннього та дошкільного віку.

Програма дисципліни «Дитяча література та розвиток мовлення дітей дошкільного віку» спрямована на якісну підготовку фахівця дошкільної освіти, здатного на науково-методичне осмислення педагогічних процесів в сучасній освіті.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни становить 240 годин (2-3 курс), з них на другому курсі відведено– 180 годин : 20 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 44 год. – практичні заняття, 84 год. – самостійна робота, модульний контроль – 12 год., підсумковий контроль – залік (2 курс 4 семестр), іспит (3 курс 5 семестр).

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання (2-й курс 3-й-4-й семестри)

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Методологічні засади та історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 курс 3 семестр)							
Тема 1.1. Методологічні засади дошкільної лінгводидактики. Ключові поняття: мова, мовлення, мовленнєва діяльність	6	2		2			2
Тема 1.2. Історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики. Огляд сучасних програм організації мовленнєвої роботи з дітьми	10		2	2			6
Тема 1.3. Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Розвивальне середовище.	12	2	2	4			4
Модульний контроль 1.	2						2
Разом	30	4	4	8	-		12
Змістовий модуль 2.							
Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей (2 курс 3 семестр)							
Тема 2.1. Сутність і характеристика художньо-мовленнєвої діяльності. Функції художньої літератури. Прояви	6	2		2			2

мовленнєвої творчості дітей. Ключові поняття								
Тема 2.2. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності. Методика ознайомлення дітей з малими фольклор-ними жанрами, роботи з казкою. Куточок книги	12	2	2	2			6	
Тема 2.3. Методика роботи з поетичними творами в ЗДО. Аналіз поетичних творів для дітей. Етичні бесіди з дітьми	10		2	2			6	
Модульний контроль 2.	2							2
Разом	30	4	4	6			14	2
Змістовий модуль 3. Методика розвитку мовлення дітей раннього віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 3 семестр)								
Тема 3.1. Становлення мовлення дітей від народження до року життя. Характеристика мовлення дітей другого року життя. Методика розвитку мовлення дітей зазначеного віку	8	2		2			4	
Тема 3.2. Характеристика розвитку мовлення дітей третього року життя. Методика розвитку мовлення дітей третього року	10		2	2			6	
Тема 3.3. Художньо-мовленнєва діяльність у ранньому віці. Аналіз художніх творів для малят. Мовленнєві ігри за змістом творів художньої літератури	10			4			6	
Модульний контроль 3.	2							2

Разом	30	2	2	8			16	2
Разом за 2 курс 3 семестр	90	10	10	22			42	6
Змістовий модуль 4. Методика розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4-й семестр)								
Тема 4.1. Методика виховання культури дошкільника звукової мовлення	8	2		2			4	
Тема 4.2. Методика розвитку словника та формування граматичної правильності мовлення дітей зазначеного віку	8	2		2			4	
Тема 4.3. Методика читання і розповідання дітям творів художньої літератури. Аналіз літературних творів для малят	12		2	4			6	
Модульний контроль 4.	2							2
Разом	30	4	2	8			14	2
Змістовий модуль 5. Методика розвитку мовлення дітей п'ятого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4 семестр)								
Тема 5.1. Характеристика мовлення дітей п'ятого року життя. Методика розвитку зв'язного діалогічного мовлення дітей п'ятого року життя	6	2		2			2	
Тема 5.2. Методика розвитку зв'язного монологічного мовлення дітей п'ятого року життя. Різні види дитячих розповідей.	12	2	2	2			6	
Тема 5.3. Переказування літературних творів дітьми. Аналіз художніх творів для дітей п'ятого	10		2	4			4	

року життя. Мовленнєві ігри з дітьми за змістом літературних творів								
Модульний контроль 5.	2							2
Разом	30	4	4	8			12	2
Змістовий модуль 6.								
Методика розвитку мовлення дітей шостого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4 семестр)								
Тема 6.1. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі старшого дошкільного віку. Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку.	8	2		2			4	
Тема 6.2. Аналіз літературних творів для дітей. Проведення різних видів бесід, полілогів з дітьми	6		2				4	
Тема 6.3. Розповідання дітьми старшого дошкільного віку. Дитяча словотворчість	8		2	2			4	
Тема 6.4. Аналіз художніх творів для дітей шостого року життя. Мовленнєві ігри з дітьми за змістом літературних творів	6			2			4	
Модульний контроль 6.	2							2
Разом	30	2	4	6			16	2
Разом за 4 семестр	90	10	10	22			42	6
Усього	180	20	20	44			84	12

Тематичний план для **заочної** форми навчання

(2-й курс 3-й-4-й семестри)

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
Лекції		Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 1.							
Теоретико-методичні засади та історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 курс 3 семестр)							
Тема 1.1. Теоретико-методичні засади дошкільної лінгводидактики. Ключові поняття	12	2					10
Тема 1.2. Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей	18			2			16
Разом	30	2		2			26
Змістовий модуль 2.							
Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей (2 курс 3 семестр)							
Тема 2.1. Сутність і характеристика художньо-мовленнєвої діяльності. Її форми організації.	15	2					13
Тема 2.2. Аналіз літературних творів для дітей. Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами, роботи з казкою Етичні бесіди з дітьми. Куточок книги.	15			2			13

Разом	30	2		2			26	
Змістовий модуль 3. Методика розвитку мовлення дітей раннього віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 3 семестр)								
Тема 3.1. Становлення мовлення дітей від народження до року життя. Методика розвитку мовлення дітей раннього віку	15			2			13	
Тема 3.2. Художньо-мовленнєва діяльність у ранньому віці. Аналіз художніх творів для малят. Мовленнєві ігри за змістом творів художньої літератури	15			2			13	
Разом	30			4			26	
Разом за 2 курс 3 семестр	90	4		8			78	
Змістовий модуль 4. Методика розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4 семестр)								
Тема 4.1. Методика виховання звукової культури мовлення, розвитку словника та формування граматичної правильності мовлення дітей зазначеного віку дошкільника	8	2					8	
Тема 4.2. Методика читання і розповідання дітям творів художньої літератури. Аналіз художніх творів для малят	10			2			8	

Разом	30	2		2			26	
Змістовий модуль 5.								
Методика розвитку мовлення дітей п'ятого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої (2 курс 4 семестр)								
Тема 5.1. Характеристика мовлення дітей п'ятого року життя. Методика розвитку зв'язного діалогічного мовлення дітей п'ятого року життя	15			2			13	
Тема 5.2. Переказування літературних творів дітьми. Аналіз художніх творів для дітей п'ятого року життя. Мовленнєві ігри з дітьми за змістом літературних творів	15			2			13	
Разом	30			4			26	
Змістовий модуль 6.								
Методика розвитку мовлення дітей шостого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4 семестр)								
Тема 6.1. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі старшого дошкільного віку. Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку проведення різних видів бесід, полілогів	15	2					13	
Тема 6.2. Аналіз художніх творів для дітей шостого року життя. Мовленнєві ігри з дітьми за змістом літературних творів. Розповідання	15			2			13	

дітьми старшого дошкільного віку. Дитяча словотворчість								
Разом	30	2		2			26	
Разом за 2 курс 4 семестр	90	4		8			78	
Усього	180	8		16			156	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Методологічні засади та історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку(2 курс 3 семестр)

Лекція 1.

Методологічні засади дошкільної лінгводидактики. Ключові поняття (2 год.)

Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови як наука. Об'єкт, предмет, зміст, завдання дошкільної лінгводидактики як навчальної дисципліни.

Мовлення в контексті дитячого розвитку.

Зв'язок дошкільної лінгводидактики з іншими науками, їх внесок у науку про навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної мови.

Наукові засади дошкільної лінгводидактики. *Методологічні* засади (мова як суспільне явище, суспільний характер походження мови, мова – засіб спілкування, взаємозв'язок мови й мислення).

Методи наукового дослідження в методиці: спостереження, бесіди, психолого-педагогічний експеримент, діагностичні методики.

Закономірності та принципи мовленнєвого розвитку дітей на етапі дошкільного дитинства.

Ключові поняття теми: лінгводидактика, об'єкт, предмет, зміст, завдання, методика, теорія, мова, мовлення, текст, функції мови і мовлення, культура мовлення, закономірність, дитина, чуття мови, принципи навчання мови, розвитку мовлення: загальнодидактичні, методичні (загальні методичні принципи, часткові методичні принципи, спеціальні); мовна й мовленнєва компетенція, компетентність тощо.

Рекомендована література

Основна: 1, 2, 4.

Додаткова:1, 3.

Семінарське заняття 1.

Історичний огляд становлення і розвитку дошкільної лінгводидактики (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1.Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку. Вчення К. Ушинського про рідну мову. Є. Тихеєва та С. Русова – фундатори дошкільної лінгводидактики. Внесок І. Срезневського, І. Огієнка, в розвиток української дошкільної лінгводидактики.

Підгрупова робота: внесок видатних особистостей в розвиток дошкільної лінгводидактики за алгоритмом:

2.Витоки дошкільної лінгводидактики в працях зарубіжних вчених (Я.-А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, Дж. Локк, І. Песталоцці, Ф. Фребель, М.Монтессорі та ін.).

3.Погляди Б. Грінченка про рідну мову та школу.

3.Лінгводидактичні погляди В.Сухомлинського.

4. Сучасні дослідження проблем дошкільної лінгводидактики в Україні (А. Богуш, Н. Гавриш, К. Крутій, Л. Калмикова, І. Луценко, Т. Піроженко та ін.).

II. Практична частина.

Виставка книг науковців. Аналітичний огляд та систематизація літературних джерел.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 1.

Базовий компонент дошкільної освіти про виховання мовної особистості. Зміст і завдання розвитку мовлення дітей в чинних програмах (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1.Мова. Мовлення дитини. Зміст і базисні характеристики мовленнєвої діяльності дітей у Базовому компоненті дошкільної освіти (2012 р.). *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами БКДО в аспекті організації навчально-мовленнєвої діяльності дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї.*

2.Мета та завдання розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

II. Практична частина.

3. Огляд та порівняльний аналіз сучасних програм організації мовленнєвої роботи з дітьми дошкільного віку (*Заповнення таблиці*).

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 2.

Закономірності, принципи, завдання, зміст роботи з розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Закономірності і принципи розвитку мовлення дітей раннього та дошкільного віку.

2. Мета та завдання розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Зміст і базисні характеристики мовленнєвої діяльності дітей в чинних програмах. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм та БКДО в аспекті організації навчально-мовленнєвої діяльності дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї.*

3. Засоби роботи з розвитку мовлення дітей раннього та дошкільного віку

II. Практична частина.

4. *Тренінгові вправи з апробування різних засобів організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Лекція 2.

Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 год.)

Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей (2 год.)

Мова як суспільне явище, суспільний характер походження мови; мова як засіб спілкування; взаємозв'язок мови й мислення; слова й поняття.

Роль чуттєвого досвіду в розвитку мовлення. Мовленнєва діяльність (Б. Баєв, І. Бодуен де Куртене, І. Зимняя, О. Леонтьєв, І. Синиця, Ф. де Соссюр та ін.) та її характеристика. Формування мовленнєвих навичок і умінь у дошкільників (А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Калмикова, К. Крутій, Ф. Сохін, В. Яшина та ін.). Розвивальний потенціал мовленнєвого середовища дошкільного закладу і родини (А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Піроженко та ін.).

Мовлення вихователя – чинник розвитку культури мовлення дитини.

Мовна й мовленнєва компетенція. Проблема формування мовленнєвої компетенції в державних документах.

Мета і завдання закладу дошкільної освіти з зазначеної проблеми та ін. Форми, методи та прийоми : розглядання іграшки, предмета, картинки тощо, дидактичні ігри та вправи, етичні бесіди, читання й розповідання, переказування літературних творів та ін..

Розвивальне середовище.

Ключові поняття теми: художньо-мовленнєва діяльність, завдання, зміст, форми, засоби, методи, прийоми тощо.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 2.

Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Закономірності і принципи розвитку мовлення дітей раннього та дошкільного віку.

2. Мета та завдання розвитку мовлення дітей. Засоби розвитку мовлення дітей.

3. Форми організації розвитку мовлення дітей в ЗДО. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

4. Методи та прийоми навчання дітей дошкільного віку рідної мови, розвитку мовлення, виховання мовленнєвої культури. *Заповнення таблиці.*

Самостійно опрацювати питання: Вплив мовлення вихователя на мовленнєвий розвиток дітей. Вимоги до мовлення вихователя. Вимоги до мовлення дітей.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 3

Форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Форми організації розвитку мовлення дітей в закладах дошкільної освіти. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

2. Методи та прийоми навчання дітей дошкільного віку розвитку мовлення, виховання мовленнєвої культури. *Заповнення таблиці (Робота в підгрупах).*

II. Практична частина.

3. *Перегляд відеозапису фрагментів діяльності педагога і дітей з подальшим аналізом методів і прийомів.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 4.

Індивідуальні особливості дітей дошкільного віку в мовленнєвій діяльності (2 год.).

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Поняття індивідуальності, індивідуальні особливості.

2. Характеристика мовлення дітей дошкільного віку різної статі. *Заповнення таблиці.*

3. Мета і завдання розвитку мовлення дітей різної статі. Засоби розвитку мовлення дітей. Форми організації роботи з розвитку мовлення дітей в закладах дошкільної освіти. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгупової.*

4. Умови індивідуалізації в мовленнєвій, художньо-мовленнєвій, ігровій діяльності дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти та родини. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм та БКДО в аспекті організації навчально-мовленнєвої діяльності дітей в умовах ЗДО і сім'ї.*

II. Практична частина.

5. *Аналіз і обговорення відео та аудіо записів мовлення дітей різного віку та статі.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Змістовий модуль 2.

Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей (2 курс 3 семестр)

Лекція 3.

**Сутність і характеристика художньо-мовленнєвої діяльності .
Функції художньої літератури. Прояви мовленнєвої творчості дітей (2 год.)**

Діяльність як цілеспрямована активність, види діяльності. Художній образ, художньо-мовленнєва діяльність, її складові, структура. Театрально-мовленнєва, образотворчо-мовленнєва, музично-мовленнєва, літературно-мовленнєва діяльність. Функції художньої літератури: інформаційно-освітня, виховна, національно-духовна, історична, культурноносна, естетична, розважальна тощо.

Види художньої діяльності: *художньо-естетичне сприймання тексту; художня комунікація*, тобто розмова вихователя з дітьми на основі прочитаного раніше твору; *словесна творчість* дітей дошкільного віку.

Поняття інтеграції в дошкільній освіті. Інтегративна функція літературного мистецтва.

Інтеграція в ознайомленні дітей з творами художньої літератури.

Зміст і базисні характеристики художньо-продуктивної діяльності (літературної) у Базовому компоненті дошкільної освіти (2012 р.) і чинних програмах з дошкільної освіти.

Ключові поняття теми: активність, діяльність, діяльнісний підхід, види діяльності, художній образ, інтеграція, художня література, художньо-мовленнєва діяльність, структура, функції, тощо.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 5.

Аналіз літературних творів для дітей (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Художній образ, художньо-мовленнєва діяльність, її складові, структура.

2. Функції художньої літератури. *Заповнення таблиці*

3. Жанри художньої літератури. Зміст і базисні характеристики художньо-продуктивної діяльності (літературної) у Базовому компоненті дошкільної освіти (2012 р.) та чинних програмах з дошкільної освіти. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм та БКДО в аспекті організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в умовах ЗДО та сім'ї.*

4. Прояви мовленнєвої творчості дітей.

II. Практична частина.

2. Аналіз літературних творів для дітей раннього віку. *Робота в підгрупах.*

3. Аналіз літературних творів для дітей дошкільного віку. *Робота в підгрупах*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1- 4.

Додаткова: 1-8.

Лекція 4.

Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності. Завдання, зміст, форми, методи і прийоми роботи з художньою літературою. Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами, роботи з казкою. Куточок книги (2 год.)

Завдання, зміст, форми, методи і прийоми роботи з художньою літературою.

Форми роботи з художньою літературою. Заняття з художньо-мовленнєвої діяльності. Їх види та типи в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку. Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами. Вимоги до організації куточка книги в ЗДО (самостійно).

Ключові поняття теми: художня література, діти, форми, заняття, види, типи, малі фольклорні жанри, куточок книги тощо.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 3.

Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності. Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами, роботи з казкою (оповіданням). Куточок книги в умовах ЗДО та сім'ї (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Художня література. Зміст і базисні характеристики художньо-продуктивної діяльності (літературної) дітей у Базовому компоненті дошкільної освіти (2012 р.) та чинних програмах. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм та БКДО в аспекті організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в умовах ДНЗ та сім'ї.*

2. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в дошкільних навчальних закладах. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

3. Методи та прийоми ознайомлення дітей з художньою літературою. *Заповнення таблиці.*

II. Практична частина.

4. Робота в куточку книги. *Робота в підгрупах:* виготовлення проекту «Місце книги у майбутньому».

Самостійно опрацювати питання: Вплив прикладу роботи з книгою дорослого на мовленнєвий розвиток дітей. Вимоги до читання і розповідання художніх творів дітям. Робота в куточку книги.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 4.

Методика роботи з поетичними творами в ЗДО (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Сутність поетичного слова (вірші, утішки, байки).
2. Особливості сприймання дітьми раннього і дошкільного віку поетичних творів.

3. Завдання і зміст роботи з поетичним словом в умовах ЗДО. *Підгрупова робота.*

4. Методика заучування віршів з дітьми.

II. Практична частина.

5. Вправляння у методах та прийомах роботи над поетичними творами (народними й авторськими: (Г. Бойко, П. Воронька, Л. Вознюк, П. Глазового, А. Камінчук, Т. Коломієць, П. Короля, І. Малковича, К. Перелісної, І. Січовика та ін.) з дітьми раннього і дошкільного віку *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 6.

Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності в умовах ЗДО та сім'ї (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в ЗДО.
2. Особливості сприймання дітьми літературних творів (За О. Запорожцем).

2. Методика читання і розповідання дітям художніх творів.

II. Практична частина.

3. 5. Вправляння у різних формах організації художньо-мовленнєвої діяльності з дітьми в умовах ЗДО і сім'ї (*індивідуальна, парна, підгрупова, командної, фронтальна робота*).

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1, 2, 4.

Додаткова: 1-9.

Практичне заняття 7.

Методика ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами. Робота з казкою. Куточок книги в умовах ЗДО та сім'ї (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Ключові поняття теми: «усна народна творчість», «малі фольклорні жанри» та ін.. Ознайомлення дітей з малими фольклорними жанрами. Зміст і базисні характеристики художньо-продуктивної діяльності (літературної) дітей у Базовому компоненті дошкільної освіти (2012 р.) та чинних програмах. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами БКДО, чинних програм в аспекті організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в умовах здо та сім'ї.*

2. Методи та прийоми роботи з поетичними творами. *Заповнення таблиці.*

3. Особливості роботи з казкою в умовах ЗДО і сім'ї (*Підгрупова робота*).

II. Практична частина.

4. Вправлення у методах та прийомах роботи з поетичними творами в умовах ЗДО сім'ї (*робота в парах, групова*).

5. Робота в куточку книги. *Робота в підгрупах: виготовлення проекту «Місце книги у моїй майбутній сім'ї».*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 8.

Методика проведення етичних бесід за змістом творів художньої літератури (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Умови індивідуалізації в художньо-мовленнєвій, ігровій діяльності дітей дошкільного віку. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм та БКДО в аспекті організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в умовах ЗДО і сім'ї.*

2. Етична бесіда, її типи, структура, тематика. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

II. Практична частина.

3. Добір літературних творів для проведення етичних бесід з дітьми дошкільного віку (*підгрупова, командна, фронтальна робота*).

III. Рефлексія.

Рекомендована література**Основна: 1-4.****Додаткова: 1-8.****Змістовий модуль 3.****Методика розвитку мовлення дітей раннього віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 3 семестр)****Лекція 5.****Становлення мовлення дітей від народження до року життя.****Особливості розвитку мовлення дітей раннього віку (2 год.)**

Необхідність свідомого батьківства, спілкування майбутніх батьків у перинатальному періоді. Значення мови в розвитку дітей раннього віку. Необхідність цілеспрямованого керівництва розвитком мовлення дітей з боку дорослих.

Становлення мовленнєвої діяльності на першому році життя. Особливості підготовчого періоду; розвиток голосових реакцій, наслідування звуків мови і слів. Розвиток розуміння мовлення оточуючих, поява у дитини перших усвідомлених слів.

Зміст і завдання розвитку мовлення дітей першого року життя. Необхідність спілкування з дитиною. Методи та прийоми роботи з розвитку мовлення малят. Прийоми організації індивідуальних і групових ігор-занять. Використання картинки й художньої літератури в роботі з дітьми 1-го року життя.

Базисна характеристика розвитку мовлення дітей другого року життя. Спілкування як важлива умова розвитку активного мовлення дітей.

Зміст, завдання, форми, методи та прийоми роботи розвитку мовлення у дітей другого року життя.

Використання іграшки, картинки та творів художньої літератури в роботі з дітьми раннього віку.

Розвиток мовлення дітей раннього віку в сім'ї.

Ключові поняття теми: передумови мовного розвитку: голосові реакції; підготовчий період: слухове, зорове зосередження; крик, гукання, гулення, белькіт, наслідування; розуміння мовлення, усвідомлені слова, ігри-заняття, дидактичні ігри, розігрування утішок, розповіді-бесіди, інсценовані покази.

Рекомендована література**Основна: 1-4.****Додаткова: 1,5-6.****Семінарське заняття 5.****Характеристика мовлення дітей раннього віку. Методика розвитку мовлення дітей другого-третього року життя (2 год.)**

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Розвиток мовлення на другому році життя. Характеристика розвитку мовлення дітей другого року життя. Завдання розвитку мовлення дітей 2-го року життя. Форми роботи з розвитку мовлення дітей другого року життя. Методика проведення занять, їх види. Прийоми навчання. *Робота в підгрупах з текстами чинних програм в аспекті мовленнєвої діяльності дітей зазначеного віку.*

2. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку дітей третього року життя. *Заповнення таблиці.*

II. Практична частина.

3. Специфіка організації мовленнєвої роботи з дітьми третього року життя. Характеристика методів і прийомів. *Імітація фрагментів форм роботи з дітьми раннього віку.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1, 5-6.

Практичне заняття 9.

Становлення мовлення дітей від народження до року життя (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Загальна характеристика передмовного періоду дітей першого року життя. *Заповнення таблиці.*

2. Зміст і завдання розвитку мовлення дітей першого року життя. *Робота в підгрупах з текстами чинних програм.*

3. Специфіка організації мовленнєвої роботи з дітьми першого року життя. Характеристика форм, методів і прийомів.

II. Практична частина.

4. *Імітація фрагментів форм роботи з дітьми. Представлення та характеристика засобів навчання, виготовлення дидактичних посібників.*

Вивчення досвіду розвитку мовлення дітей першого року життя в сім'ї.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1, 5-6.

Практичне заняття 10.

Методика розвитку мовлення дітей другого-третього років життя (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку дітей другого року життя. *Заповнення таблиці.*

2. Зміст і завдання розвитку мовлення дітей другого року життя. *Робота в підгрупах з текстами чинних програм.*

3. Специфіка організації мовленнєвої роботи з дітьми другого року життя. Характеристика форм, методів і прийомів.

4. Специфіка організації мовленнєвої роботи з дітьми третього року життя. Характеристика форм, методів і прийомів розвитку мовлення і ознайомлення дітей раннього віку з художньою літературою. *Заповнення таблиці.*

5. Ознайомлення дітей раннього віку з малими фольклорними жанрами. Зміст і базисні характеристики художньо-мовленнєвої діяльності дітей раннього віку чинних програмах. *Робота в підгрупах за словниками (термінологічні завдання), з текстами чинних програм в аспекті організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей раннього віку в умовах ДНЗ та сім'ї.*

II. Практична частина.

5. *Імітація фрагментів форм роботи з дітьми. Представлення та характеристика засобів навчання, виготовлення дидактичних посібників для роботи з дітьми.*

6. Вивчення досвіду розвитку мовлення дітей третього року життя в сім'ї.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1, 5-6.

Практичне заняття 11.

Аналіз художніх творів для дітей раннього віку. Мовленнєві ігри за змістом творів художньої літератури (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Жанри художньої літератури для малят.

2. Особливості сприймання дітьми раннього віку казок.

3. Завдання і зміст роботи з художньою літературою в групах раннього віку. *Підгрупова робота.*

II. Практична частина.

4. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей раннього віку. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

5. Аналіз творів художньої літератури для малят (*Робота в парах*).

6. Добір мовленнєвих ігор за змістом художніх творів для малят.

Тренінгові вправи з апробування різних форм організації художньо-мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-4.

Додаткова: 1-8.

Змістовий модуль 4.

Методика розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4-й семестр)

Лекція 6.

Методика виховання звукової культури мовлення у дошкільному віці (2 год.)

Основні поняття: фонема, звук, звукова культура мовлення. Завдання виховання звукової культури мовлення дошкільників.

Система роботи з виховання звукової культури мовлення. Формування правильної звуковимови; розвиток фонематичного слуху, мовного дихання, дикції, сили голосу, інтонації.

Зміст, форми, методи та прийоми роботи з виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: звукова культура (компоненти звукової культури мовлення, фонема, звук, завдання виховання звукової культури мовлення, методи, прийоми роботи над звуковою культурою мовлення дошкільника: чистомовки, скоромовки, розповіді зі звуконаслідуванням, артикуляційні вправи.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1, 3, 5-8.

Практичне заняття 12.

Система роботи з виховання звукової культури мовлення дітей молодшого дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Поняття звукової культури мовлення. Характеристика особливостей звуковимови у дітей молодшого дошкільного віку. Індивідуальна перевірка звукової культури мовлення у дошкільників. *Заповнення таблиці.*

2. Методи та прийоми виховання звукової культури мовлення у дітей молодшого дошкільного віку. *Перегляд відеозапису фрагментів діяльності педагога і дітей з подальшим аналізом методів і прийомів.*

II. Практична частина.

3. Застосування методичних прийомів у різних видах мовленнєвої діяльності. Вправлення в прийомах звукоутворення, дихання, дикції, чистоті інтонуювання, мелодійності. Вправи на розвиток слуху

Моделювання короткочасних проектів з використанням різних видів ігор, художніх творів (віршів, чистомовок) та розповідей із звуконаслідуванням: підгрупова робота.

III. Рефлексія.

Рекомендована література**Основна: 1-5.****Додаткова: 1, 5-8.****Лекція 7.****Методика розвитку словника та формування граматичної правильності мовлення дітей молодшого дошкільного віку (2 год.)**

Особливості засвоєння слова в дошкільному віці.

Завдання і зміст словникової роботи з дітьми дошкільного віку.

Принципи словникової роботи.

Методи і прийоми словникової роботи з дітьми.

Розвиток словника дітей в різних видах діяльності.

Поняття граматичної будови мови.

Особливості засвоєння граматичної будови мови дітьми дошкільного віку.

Типові граматичні помилки в мовленні дітей. Дитяче словотворення.

Завдання і зміст роботи з формування граматичної правильності мовлення дошкільників.

Зміст та форми, методи і прийоми роботи з формування граматичної правильності мовлення у дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: словник, активний, пасивний, принципи словникової роботи, безпосередні та опосередковані методи ознайомлення з навколишнім у словниковій роботі, дидактична гра, види дидактичних ігор з словникової роботи, лексичні вправи; грамати́ка, формування граматичної правильності мовлення, граматичні помилки, словотворення, методи, дидактична гра, види дидактичних ігор з формування граматичної правильності мовлення у дітей, граматичні вправи.**Рекомендована література****Базова: 1, 2, 3, 4.****Додаткова: 1-4, 7-8.****Змістовий модуль 4.****Методика розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку в художньо-мовленнєвій та ігровій діяльності (2 курс 4-й семестр)****Семінарське заняття 6.****Методика розвитку словника та формування граматичної правильності мовлення дітей молодшого дошкільного віку (2 год.)**

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Особливості засвоєння слова в дошкільному віці.

2. Завдання і зміст словникової роботи з дітьми молодшого дошкільного віку.

3. Методи і прийоми словникової роботи з дітьми молодшого дошкільного віку.

4. Розвиток словника дітей в різних видах діяльності.

5. Поняття граматичної будови мови. Особливості засвоєння граматичної будови мови дітьми дошкільного віку. Типові граматичні помилки в мовленні дітей. Дитяче словотворення.

6. Завдання і зміст форми, методи і прийоми роботи з формування граматичної правильності мовлення у дітей молодшого дошкільного віку.

II. Практична частина.

Вправління в прийомах, методах формування граматичної правильності мовлення дітей. *Імітація фрагментів форм роботи з дітьми.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Базова: 1, 2, 3, 4.

Додаткова: 1-5-6.

Практичне заняття 13.

Методика розвитку словника та формування граматичної правильності мовлення дітей молодшого дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Особливості, завдання розвитку словника у дітей молодшого дошкільного віку. *Заповнення таблиці.*

2. Методи та прийоми роботи з розвитку словника у дошкільників.

3. Становлення граматичної будови мовлення у дітей молодшого дошкільного віку. Характеристика мовленнєвих періодів. Дитяче словотворення. Шляхи формування граматичної правильності мовлення у дітей. Виправлення граматичних помилок дітей. *Заповнення таблиці.*

4. Методи та прийоми роботи з формування граматичної правильності мовлення у дітей молодшого дошкільного віку.

Перегляд відеозапису фрагментів мовленнєвої діяльності з подальшим аналізом методів і прийомів.

II. Практична частина.

Вправління в прийомах формування граматичної правильності мовлення дітей дошкільного віку. Мовленнєві ігри та вправи.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1, 5-6.

Практичне заняття 14.

Методика розвитку зв'язного мовлення дітей молодшого дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Особливості розвитку зв'язного мовлення у дітей молодшого дошкільного віку.
2. Розмови з дітьми у різних видах діяльності.
3. Навчання дітей молодшого дошкільного віку переказу казок. *Перегляд відеозапису фрагментів мовленнєвої діяльності з подальшим аналізом методів і прийомів.*

II. Практична частина.

4. Добір мовленнєвих ігор з дітьми молодшого дошкільного віку за змістом літературних творів (*моделювання фрагментів ігор*).

Самостійно опрацювати питання: Робота з ілюстраціями до книжок.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1, 5-6.

Практичне заняття 15.

Методика читання і розповідання творів художньої літератури дітям молодшого дошкільного віку. Аналіз літературних творів для дітей зазначеного віку (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

- 1.Формування інтересу до творів художньої літератури, культури майбутнього читача. *Заповнення таблиці.*
- 2.Методи та прийоми роботи з художньою літературою з дітьми молодшого дошкільного віку.

II. Практична частина.

- 3.Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей зазначеного віку. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*
4. Добір творів для читання і розповідання дітям молодшого дошкільного віку творів художньої літератури та їх аналіз. *Робота в підгрупах.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1, 5-6.

Змістовий модуль 5.

Методика розвитку мовлення дітей п'ятого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності (2 курс 4 семестр)

Лекція 8.

Методика розвитку діалогічного мовлення дітей п'ятого року життя (2 год.)

Характеристика мовлення дітей п'ятого року життя.

Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку.

Художньо-мовленнєва діяльність у дошкільному віці. Мовленнєві ігри за змістом творів художньої літератури (2 год.)

Поняття «діалог», «діалогічне мовлення».

Завдання розвитку діалогічного мовлення в дошкільному дитинстві.

Методи та прийоми розвитку діалогічного мовлення дітей дошкільного віку.

Бесіда – основний метод розвитку діалогічного мовлення. Значення бесід. Види бесід. Тематика підсумкових бесід. Підготовка вихователя та дітей до бесіди. Структура бесіди.

Види запитань вихователя та дитячі запитання. Вимоги до запитань вихователя та відповідей дітей.

Етична бесіда, її типи, структура в роботі з дітьми середньої групи. Методика проведення таких бесід.

Ключові поняття теми: діалогічне мовлення, метод, бесіда, види запитань, структура, види бесід, етична бесіда, вступна, групова, колективна, художня література, прийом тощо.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 16.

Методика розвитку діалогічного мовлення дітей п'ятого року життя (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Становлення зв'язного діалогічного мовлення у дітей дошкільного віку. Аналіз чинних програм. *Заповнення таблиці.*

2. Методи та прийоми роботи з розвитку зв'язного (діалогічного і монологічного) мовлення у дітей п'ятого року життя.

3. Методика проведення бесід. Навчання дошкільників міркування. Запитання. Характеристика запитань та вимоги до них. *Імітація фрагментів діяльності, обговорення конспектів, творчі завдання.*

II. Практична частина.

4. *Імітація фрагментів розмов і бесід з дітьми зазначеного віку; елементи тренінгу; творчі завдання; опрацювання конспектів занять.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Лекція 9.

Методика розвитку монологічного мовлення дітей п'ятого року життя. Різні види дитячих розповідей (2 год.)

Особливості, зміст і завдання розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку. Форми роботи з розвитку мовлення дітей старшої групи ЗДО. Методи та прийоми роботи з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Завдання розвитку зв'язного мовлення дітей п'ятого року життя.

Методи та прийоми навчання дітей зазначеного віку монологічного мовлення.

Переказ літературних творів. Значення переказу.

Вимоги до літературних творів для переказу дітьми старшого дошкільного віку, їх підбір для дітей різних вікових груп. Способи організації переказу. Особливості навчання переказу дітей в середній групі ЗДО.

Ключові поняття теми: монологічне мовлення, дитячі розповіді, переказ, види переказу: за запитаннями, спільний, відображений, переказ за частинами, за ролями, за власними малюнками, з елементами драматизації, від першої особи, з елементами навчання творчого переказу; прийоми навчання переказу, структура мовленнєвого заняття з навчання переказу літературних творів тощо.

Рекомендована література

Базова: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 7.

Методика розвитку монологічного мовлення дітей п'ятого року життя.

Різні види дитячих розповідей (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Становлення зв'язного (монологічного мовлення) дітей п'ятого року життя. *Заповнення таблиці.*

2. Складання зразків *сюжетних історій з пам'яті*: з колективного досвіду «Як ми...»; з індивідуального досвіду «Моя улюблена іграшка» для дітей п'ятого року життя.

3. Методика навчання розповіді за картиною.

II. Практична частина.

4. Мовленнєві ігри з дітьми за змістом літературних творів (*моделювання фрагментів ігор*).

Самостійно опрацювати питання: Робота з ілюстраціями та робота в куточку книги.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 8.

Переказування літературних творів дітьми п'ятого року життя (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Поняття переказу літературних творів.
2. Вимоги до творів для переказу дітьми п'ятого року життя.
3. Способи навчання переказу літературних творів дітьми дошкільного віку.
4. Методика навчання переказу літературних творів дітьми п'ятого року життя.

II. Практична частина.

Імітація фрагментів занять з навчання дітей п'ятого року життя переказу; елементи тренінгу; творчі завдання, опрацювання конспектів занять.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 17.

Навчання дітей п'ятого року життя різних видів розповідей : на основі сприймання, пам'яті і уяви (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Становлення зв'язного монологічного мовлення у дітей п'ятого року життя. *Заповнення таблиці.* Методи та прийоми роботи з розвитку зв'язного мовлення у дітей зазначеного віку. Складання зразків *сюжетних історій на основі сприймання*: про іграшку (сюжетною ігровою ситуацією) для дітей дошкільного віку.

2. Методика навчання розповіді за картинами. Описові та сюжетні розповіді.

3. Методика навчання розповіді з пам'яті (індивідуальний і колективний досвід).

II. Практична частина.

3. *Імітація фрагментів занять з навчання розповіді за картиною, елементи тренінгу, творчі завдання, опрацювання конспектів.*

4. Складання зразків *сюжетних історій з пам'яті*: з колективного досвіду «Як ми...»; з індивідуального досвіду «Моя улюблена іграшка» для дітей старшого дошкільного віку.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 18.

Переказування літературних творів дітьми. Аналіз літературних творів для дітей п'ятого року життя (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Поняття переказу. Зміст і завдання у чинних програмах щодо навчання дітей середньої групи переказу літературних творів.

2. Методика навчання переказу літературних творів дітьми п'ятого року життя. Способи навчання переказу дітей зазначеного віку.

3. Вимоги до літературних творів для переказу дітьми п'ятого року життя.

II. Практична частина.

4. Добір літературних творів для переказу дітьми

5. *Імітація фрагментів занять з навчання дітей п'ятого року життя переказу; елементи тренінгу; творчі завдання, опрацювання конспектів занять..*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 19.

Мовленнєві ігри з дітьми п'ятого року життя за змістом літературних творів (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Жанри художньої літератури для дітей п'ятого року життя.

2. Особливості сприймання літературних творів дітьми дошкільного віку.

3. Завдання і зміст роботи з художньою літературою в середній групі ЗДО. *Підгрупова робота.*

4. Особливості використання літературних творів у різних формах освітньої роботи з дітьми.

II. Практична частина.

5. Добір мовленнєвих ігор за змістом художніх творів для дітей зазначеного віку.

6. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації художньо-мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 5-8.

Змістовий модуль 6.

**Методика розвитку мовлення дітей шостого року життя дошкільного віку в інтегрованому просторі різних видів дитячої діяльності
(2 курс 4 семестр)**

Лекція 10.

Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі старшого дошкільного віку. Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку (2 год.)

Особливості, зміст і завдання розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку. Форми роботи з розвитку мовлення дітей старшої групи ЗДО. Методи та прийоми роботи з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Поняття «діалогічне мовлення», «усвідомлення мовлення», «усвідомлення мовних явищ». Завдання і зміст роботи з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку.

Методи та прийоми розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку. Навчання дітей старшого дошкільного віку діалогічного мовлення.

Підготовка руки дитини до письма.

Ключові поняття теми: особливості мовлення: фонематичний слух, чітка звуковимова, слухове, зорове сприймання; розуміння мовлення, усвідомлення мовлення, інтегровані заняття, дидактичні ігри, дидактичні вправи, бесіди, переказування, підготовки руки дитини до письма тощо.

Рекомендована література

Базова: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 9.

Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку проведення різних видів бесід, полілогів з дітьми старшого дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Становлення зв'язного (діалогічного мовлення) дітей старшого дошкільного віку.

2. Завдання і зміст роботи з розвитку зв'язного діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку.

3. Поняття «розмова», «бесіда», «полілог», «дискус» та ін.

3. Види і тематика бесід, полілогів з дітьми старшого дошкільного віку.

II. Практична частина.

4. Добір мовленнєвих ігор з дітьми зазначеного віку (моделювання фрагментів ігор).

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Семінарське заняття 10.

Методика розвитку зв'язного монологічного мовлення дітей старшого дошкільного віку. Різні види дитячих розповідей (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Становлення зв'язного (монологічного мовлення) дітей старшого дошкільного віку. *Заповнення таблиці.*
2. Розповіді з пам'яті.
3. Методика навчання розповіді за картиною (предметною та сюжетною) і серією картин.
4. Розповіді за уявою дитини старшого дошкільного віку.

II. Практична частина.

5. Добір мовленнєвих ігор з дітьми зазначеного віку (*моделювання фрагментів ігор*).

Самостійно опрацювати питання: Робота з ілюстраціями та робота з дітьми старшого дошкільного віку в куточку книги.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 20.

Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку. Проведення різних видів бесід, полілогів з дітьми старшого дошкільного віку (2 год.)

План заняття

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Аналіз змісту та завдань з розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку з чинних програм. *Підгрупова робота.*
2. Види бесід та полілогів. Їхня тематика. *Заповнення таблиці.*

II. Практична частина.

3. Складання фрагментів різних видів бесід та полілогів з дітьми старшого дошкільного віку. Добір творів художньої літератури до них. *Робота в парах, підгрупова робота.*

4. Добір мовленнєвих ігор з дітьми зазначеного віку (*моделювання фрагментів ігор у ході бесід та полілогів*).

Самостійно опрацювати питання: Робота з ілюстраціями та робота в куточку книги.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 21.

Методика розвитку зв'язного монологічного мовлення дітей старшого дошкільного віку. Різні види дитячих розповідей. Дитяча словотворчість (2 год.)

Зміст та форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Становлення зв'язного (монологічного мовлення) дітей старшого дошкільного віку. *Заповнення таблиці.*

2. Розповіді з пам'яті. Складання зразків *сюжетних історій з пам'яті*: з колективного досвіду «Як ми...»; з індивідуального досвіду «Що мені сьогодні сподобалося найбільше» для дітей шостого року життя.

3. Методика навчання розповіді за картиною (предметною та сюжетною) і серією картин.

4. Розповіді за уявою дитини старшого дошкільного віку.

II. Практична частина.

Складання фрагментів різних видів розповідей (*робота в парах*): складання зразків *сюжетних історій з пам'яті*: з колективного досвіду «Як ми...»; з індивідуального досвіду «Що мені сьогодні сподобалося найбільше» для дітей шостого року життя. (*Робота в парах*).

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

Практичне заняття 22.

Аналіз літературних творів для дітей шостого року життя. Мовленнєві ігри за змістом літературних творів (2 год.)

План заняття

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Жанри художньої літератури для дітей старшого дошкільного віку.

2. Особливості сприймання літературних творів дітьми старшого дошкільного віку (За О. Запорожцем).

3. Завдання і зміст роботи з художньою літературою в старшій групі ЗДО.

Підгрупова робота.

II. Практична частина.

4. Аналіз літературних творів для дітей шостого року життя. *Робота парами.*

5. Добір мовленнєвих ігор за змістом художніх творів для дітей зазначеного віку. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації художньо-мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-8.

6 Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

	≥	Мод.1	Мод.2	Мод.3	Мод.4.	Мод.5	Мод.6.
--	---	-------	-------	-------	--------	-------	--------

Вид діяльності студентів		Кількість одиниць	Макс.к-сть балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів	Кількість одиниць	Макс.к-сть балів	Кількість одиниць	Макс.к-сть балів	Кількість одиниць	Макс.к-сть балів	Кількість одиниць	Макс.к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять		4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	1	10	1	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	4	40	4	40	4	40	4	40	4	40	3	30
Відвідування лабораторних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	8	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	98	-	98	-	86	-	87	-	98	-	86
Максимальна кількість балів: 553													
Розрахунок коефіцієнта: 553: 100 = 5,53													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Завдання самостійної роботи За змістовими модулями	Критерії оцінювання		Бали
ЗМ 1.	На основі опрацювання підручників, енциклопедій, словників, навчальних і методичних посібників у запропонованій літературі та періодичних виданнях зробити тлумачний словничок основних понять (не менше 50 найменувань).	своєчасність виконання завдання,	1	5
		повний обсяг виконання завдання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
ЗМ 2.	Виготовлення дидактичного посібника для роботи з дітьми дошкільного віку (тема і вікова група за вибором студента). Орієнтовні теми: «Іграшки», «Меблі», «Посуд», «Одяг і взуття», «Ми різні, але ми рідні», «Моя рідна Україна», «Скоро вже піду до школи» тощо.	самостійність у розробці посібника на обрану тему не менше 10 сторінок	1	5
		відповідність теми та змісту (для дітей і дорослих) програмовим вимогам, віковим та індивідуальним особливостям дітей	1	
		наявність у посібнику творів художньої літератури різних жанрів + ілюстрації	1	
		наявність ігор та вправ у посібнику (не менше 4-5)	1	
		естетичне оформлення посібника	1	

ЗМ 3.	Скласти інтелектуальну карту до обраної теми та скласти до неї кросворд з 10 понять.	своєчасність виконання завдання	1	5
		естетичне оформлення	1	
		повний обсяг виконання завдання	1	
		якість виконання (наявність теми, змісту, фото чи ілюстрацій посилання на використані джерела)	1	
		кількість слайдів не перевищує 7-8	1	
ЗМ 4.	Дібрати 1 діагностичну методику для дослідження мовленнєвих навичок дітей молодшого дошкільного віку, продіагностувати 2 дітей різної статі та обробити результати.	своєчасність виконання завдання	1	5
		Відповідність дібраних методик меті дослідження	1	
		наявність протоколів дослідження	2	
		Обґрунтованість висновків	1	
ЗМ 5.	Дібрати 1 діагностичну методику для дослідження мовленнєвих навичок дітей п'ятого-шостого року життя, продіагностувати 2 дітей різної статі та обробити результати.	своєчасність виконання завдання	1	5
		структурованість	1	
		якість змісту	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
ЗМ 6.	Підготувати план-конспект організації роботи з розвитку зв'язного мовлення (діалогічного чи монологічного) з дітьми старшого дошкільного віку на тиждень.	своєчасність виконання завдання	1	5
		структурованість	1	
		якість змісту	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
Максимальна кількість балів				30

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Формою проведення модульного контролю передбачено комбіновану форму його проведення, що включає два блоки:

1. Виконання тестових завдань у кількості 15 штук. Розроблено 4 варіанти тестових завдань. Правильна відповідь студентом за кожне завдання тесту оцінюється у 1 бал. Максимальна кількість балів за правильні відповіді завдань тестів – **15 балів**.

2. Вирішення проблемно-пошукового завдання оцінюється у **10 балів** (див. таблицю).

МКР = 25 балів (3 них: 15 балів за тестові завдання і 10 балів за вирішення проблемно-пошукового завдання)

№	Модульна контрольна робота	Критерії оцінювання проблемно-пошукового завдання		Бали
	1-ше практичне завдання (пошук необхідної інформації в психолого-педагогічних дослідженнях, методичній	своєчасність виконання завдання, повний обсяг виконання завдання	1	2
		якість виконання, креативний підхід, ініціативність	1	

	<i>літературі (в паперових носіях та в інтернеті)</i>	
1.	2-ге практичне завдання (<i>запис фрагменту форми навчання з розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в художньо-мовленнєвій діяльності</i>)	2
2.	3-ге практичне завдання (<i>технічне оформлення тексту і наочних матеріалів (за необхідності) відповідно до вимог</i>)	2
3.	4-ге практичне завдання (<i>аналіз та редагування пропонованого тексту (фрагментів різних видів дитячої діяльності з пріоритетом мовленнєво-ігрової, художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників)</i>)	2
4.	5-ге практичне завдання (<i>естетичне оформлення виконаних завдань та збереження необхідної інформації для роботи з дітьми</i>)	2
Максимальна кількість балів		10

Приклади тестових завдань модульного контролю:

1. Чи правильним є твердження, що метою дошкільної лінгводидактики є розвиток мовної особистості?

- А – так;
- Б – ні.

2. Визначте одну правильну відповідь: ефективним методом виховання звукової культури мовлення є:

- А) спостереження;
- Б) розмова;
- В) розповідь із звуконаслідуванням.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У кінці четвертого семестру для студентів другого курсу проводиться залік.

Критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

Навчальні досягнення слухачів змістового модуля оцінюється за системою, в основу якої покладено оцінювання рівня знань, умінь та навичок у

процесі виконання завдань на семінарських заняттях, принцип обов'язковості підсумкового контролю.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	2 курс 3 семестр											
	Змістовий модуль I						Змістовий модуль II					
Назва модуля	Теоретико-методичні засади, історія становлення та розвитку кількісної лінгводидактики. Завдання, зміст, засоби, форми, методи та прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку						Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей					
Кількість балів за модуль	98						98					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Теми лекцій	Теоретико-методичні засади дошкільної лінгводидактики. Ключові поняття	Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей дошкільного віку					Сутність і характеристика художньо-мовленнєвої діяльності. Функції художньої літератури. Прояви	Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності. Завдання, методи і прийоми роботи з худ. літ.				
Теми семінарів та практичних занять	Історичний огляд становлення та розвитку дошк. лінгводидактики	Завдання, зміст, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей	БКДО про виховання мовної особистості. мовлення дітей у чинних	Закономірності, принципи, завдання, зміст роботи з розвитку	Форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей	Індивідуальні особливості дітей дошкільного віку в мовленнєвій діяльності	Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності. Методика ознайомлення дітей з малими фолькл.	Методика роботи з поетичними творами в ЗДО	Аналіз літературних творів для дітей	Форми організації художньо-мовленнєвої	Методика ознайомлення дітей з малими фолькл. жанрами, роботи з казкою Куточок книги	Методика проведення бесід на морально-етичні теми
Самостійна робота	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	
ІНДЗ												
Види пот.к.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)						Модульна контрольна робота 2 (25 балів)					

2 курс 3-4 семестр												
Модулі	Змістовий модуль III						Змістовий модуль IV					
Назва модуля	Методика розвитку мовлення дітей раннього віку в художньо-мовленнєвій діяльності 2 курс (3 семестр)						Методика розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку в художньо-мовленнєвій та ігровій діяльності (2 курс 4-й семестр)					
Кількість балів за модуль	86						87					
Лекції	13 5	14	15	16	17	18	19 6	20 7	21 15	22	23	24
Теми лекцій	Становлення мовлення дітей від народження до року життя						Методика виховання звукової культури мовлення у дошкільному віці	Методика розвитку словн. формування граматично-правильного мовлення дітей				
Теми семінарів практичних занять	Характеристика мовлення дітей раннього віку. Методика розвитку мовлення дітей 2-3 року життя	Художньо-мовленнєва діяльність у ранньому віці	Методика розвитку мовлення дітей раннього віку	Методика розвитку мовлення дітей 2 років	Використання іграшки, картинки та творів худ. літ. в роботі з дітьми 3 років життя	Аналіз художніх творів для малят. Мовленнєві ігри за змістом літо творів	Методика розвитку словн. формування граматично-правильного мовлення дітей	Методика розвитку звязного мовлення дітей молодшого дошкільного віку	Методика виховання звукової культури мовлення у дошкільному віці	Методика розвитку словн. формування граматично-правильного мовлен.	Методика розвитку зв'язного мовлення дітей молодшого дошкільного віку	Читання і розповідання дітям молодшого дошкільного віку творів художньої літератури
Сам. роб.	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Види пот. к	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)						Модульна контрольна робота 4 (25 балів)					

2- курс 4 семестр												
Змістові модулі V-VI												
Модулі	Змістовий модуль V						Змістовий модуль VI					
Назва модуля	Методика розвитку мовлення дітей п'ятого року життя дошкільного віку в художньо-мовленнєвій та ігровій діяльності (2 курс 4 семестр)						Методика розвитку мовлення дітей шостого року життя дошкільного віку в художньо-мовленнєвій та ігровій діяльності (2 курс 4 семестр)					
Кількість балів за модуль	98						86					
Лекції	25 8	26 9	27	28	29	30	31 10	32		33	34	
Теми лекцій	Методика розвитку звязного діалогічного мовлення	Методика розвитку звязного монологічного мовлення дітей 5 року життя					Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі старшого дошкільного віку. Методика розвитку зв'язного діалогічного мовлення дітей ст. д.в.					
Теми семінарських та практичних занять	Навчання різних видів мовлення	Використання літературних творів дітьми	Методика розвитку мовлення	Навчання дітей п'ятого року життя різних видів мовлення	Переказування літературних творів дітьми.	Мовленнєві ігри з дітьми п'ятого року життя	Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого дошкільного віку	Методика розвитку зв'язного монологічного мовлення	Методика розвитку діалогічного мовлення дітей старшого віку	Методика розвитку зв'язного монологічного мовлення	Аналіз художніх творів для дітей шостого року життя. Мовленнєві ігри	

Сам.роб.	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
В. п.к	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)					Модульна контрольна робота 6 (25 балів)				
П.к.к.	Максимальна кількість балів за 2 курс (3-4 семестр) - 553 бали; розрахунок коефіцієнта:									
	553:100= 5, 53									
	залік									

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / А.М. Богуш, Н.В. Гавриш. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013(2015). – 704 с.

2. Богуш А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти / А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2006. – 304 с.

3. Дитина: Освітня програма розвитку дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, авт.кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч [та ін.]. ; наук. ред. : Г.В. Беленька, М.А. Мшовець ; Мін. осв. і наук. України, Київ. у-нт ім. Б. Грінченка. – К.: Київ, у-н-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.

4. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; наук. ред. Г.В. Беленька ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертутіна та ін. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.

5. Товкач І.Є Слово. Речення. Звуки: методичний посібник : у 2 ч. Ч.1 / І.Є. Товкач. – Х. : В-во «Ранок». – 2015. – 176 с. – (Серія «Віконечко у світграмоти»).

Додаткова література:

1. Богданець-Білокаленко Н.І. У барвистому віночку. Хрестоматія. Навчальний посібник для розвитку дітей дошкільного віку у дошкільному навчальному закладі / Упор. Н.І. Богданець-Білокаленко. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2012. – 728 с.

2. Калмикова Л.О. Перспективність і наступність у навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний виміри : навч. метод. пос. / Л.О. Калмикова. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2017. – 448 с.

3. Половіна О.А. Педагогічний супровід образотворчої діяльності дітей: розширюємо можливості, збагачуємо досвід / Половіна О.А. // Вихователь-методист дошкільного закладу. – № 9 – 2016. – С. 45-50.

4. Семенов О.С. Формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі: монографія / Олександр Сергійович Семенов. – Луцьк: ПДВ «Твердиня», 2017. – 520с.

5. Товкач І. Як розвивати мовлення наймолодших / Ірина Товкач // Палітра педагога. – 2016.- № 4. – С. 3-6.

6. Товкач І. Художно-мовленнєва діяльність дітей : організаційні аспекти / І. Товкач // Палітра педагога. – 2018. - № 2. – С. 3 -7.

7. Товкач І.Є. Транспорт: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. – К. : В-во «Грамота». – 2018. – 87 с. – (Серія «Розглядай та пізнавай»).

8. Товкач І.Є. Рослини: квіти та трави. : навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. – К. : В-во «Грамота». – 2019. – 80 с. – (Серія «Розглядай та пізнавай»).